

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4To/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422010645
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4422010645.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona k § 155 odsek 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 18.05.2023, sp. zn. 3T/60/2022, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre 9. novembra 2023, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1, písmeno b/, písmeno d/ Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnutý rozsudok.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku s a

obžalovaný
A. B., narodený XX.XX.XXXX v C.,
bytom D., E. F. X,

podľa § 285 písmeno b/ Trestného poriadku

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby okresného prokurátora Nové Zámky z 24.11.2022, č. 1Pv 253/22/4404-27, pre skutok v obžalobe právne kvalifikovaný ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že:

dňa 4.7.2022 v čase okolo 15.00 hod. na adrese E. G. F. A. X, H. I. D., potom ako prišiel poškodený J. K., narodený XX.X.XXXX, trvale bytom D., I. L. M., na dvor predmetného rodinného domu, začal po maďarsky kričať na obžalovaného A. B., ktorý sedel na čalúnenom kresle pri vstupných dverách do domu so slovami: „kde mám tých 100,- Eur“, načo sa obžalovaný spýtal: „že akých 100,- Eur?“ na to poškodený odpovedal, že „tých čo si sľuboval Mari“, pričom pristúpil k obžalovanému a fyzicky ho napadol takým spôsobom, že ho najprv sotil rukami, následne ho udrel hlavou do oblasti tváre a najmenej dvakrát ho päšťou udrel do oblasti tváre, obžalovaný sa tomuto útoku bránil, pričom cúval späť k rodinnému domu, kde spadli spoločne na zem a pri zápase obžalovaný A. B. uchopil kuchynský nôž a porezal poškodeného J. K. do oblasti krku na ľavej strane, čím mu spôsobil rezné poranenie krku, dĺžky 1,5 cm vľavo s poranením vena jugularis externá, teda vonkajšej hrdlovej žily vľavo ako úraz ľahký s dĺžkou liečby viac ako 7 dní a menej ako 42 dní, pričom útok smeroval na životne dôležitý orgán,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku sa poškodená právnická osoba Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Panónska cesta 5, Bratislava, IČO: 35 937 874, so svojím nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Zámky konajúci samosudcom (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 18.05.2023, sp. zn. 3T/60/2022, (ďalej len „napadnutý rozsudok“) uznal obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona k § 155 odsek 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

dňa 4.7.2022 v čase okolo 15.00 hod. na adrese Tichá ulica číslo domu 2, v obci Gbelce, potom ako prišiel poškodený J. K., narodený XX.X.XXXX, trvale bytom D., I. L. M., na dvor predmetného rodinného domu, začal po maďarsky kričať na obžalovaného A. B., ktorý sedel na čalúnenom kresle pri vstupných dverách do domu so slovami: „kde mám tých 100,- Eur“, načo sa obžalovaný spýtal: „že akých 100,- Eur?“ na to poškodený odpovedal, že „tých čo si sľuboval Mari“, pričom pristúpil k obžalovanému a fyzicky ho napadol takým spôsobom, že ho najprv sotil rukami, následne ho udrel hlavou do oblasti tváre a najmenej dvakrát ho päťou udrel do oblasti tváre, obžalovaný sa tomuto útoku bránil, pričom cúval späť k rodinnému domu, kde spadli spoločne na zem a pri zápase obžalovaný A. B. uchopil kuchynský nôž a porezal poškodeného J. K. do oblasti krku na ľavej strane, čím mu spôsobil rezné poranenie krku, dĺžky 1,5 cm vľavo s poranením vena jugularis externá, teda vonkajšej hrdlovej žily vľavo ako úraz ľahký s dĺžkou liečby viac ako 7 dní a menej ako 42 dní, pričom útok smeroval na životne dôležitý orgán.

Za tento zločin súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil obžalovanému podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona a s použitím § 38 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona, pri nezistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona a pri zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona trest odňatia slobody šesť rokov, na výkon ktorého obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. Bratislava škodu vo výške 2.189,29 eur.

Obžalovaný podal proti napadnutému rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, odvolanie, proti všetkým výrokom, ktoré odôvodnil písomným podaním prostredníctvom obhajcu.

Namietal v ňom predovšetkým správnosť a úplnosť skutkových zistení súdu prvého stupňa majúcich opodstatnene viesť k odsudzujúcemu výroku o vine napadnutého rozsudku.

V ďalšom namietal tiež právne úvahy súdu prvého stupňa, na základe ktorých zažalovaný skutok právne posúdil ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona.

Domáhal sa, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, písmeno c/ Trestného poriadku a podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Za splnenia zákonných podmienok uvedených v § 293 odsek 5 Trestného poriadku sa preto verejné zasadnutie odvolacieho súdu konalo v neprítomnosti obžalovaného.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku.

Odvolací súd, ktorému súd prvého stupňa predložil prejednávajúcu vec na rozhodnutie dňa 05.09.2023, v rámci rozsahu revíznej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia § 317 odsek 1 Trestného

poriadku preskúmal výrok o vine napadnutého rozsudku, proti ktorému odvolanie obžalovaného predovšetkým smerovalo, následne aj výrok o treste a výrok o náhrade škody napadnutého rozsudku a napokon aj a správnosť postupu konania, ktoré všetkým trom týmto výrokom napadnutého rozsudku predchádzalo.

Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku v súlade so zásadou trestného konania uvedenou v § 2 odsek 10 Trestného poriadku vykonal všetky, v prejednávanej veci dostupné dôkazy potrebné na náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, a preto výsledky vykonaného dokazovania v podstate umožňujú objasniť všetky okolnosti, ktoré svedčia v prospech aj v neprospech obžalovaného.

Odvolací súd tiež zistil, že súd prvého stupňa pri vykonaní dôkazov postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych takých chýb, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie veci, alebo ktorými by bolo došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť právo na obhajobu (§ 321 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku).

Odvolací súd v rámci tejto svojej prieskumnej povinnosti ďalej zistil, že súd prvého stupňa súčasne dôsledne nepostupoval aj podľa ďalšej zásady trestného konania uvedenej v § 2 odsek 12 Trestného poriadku ukladajúcej všetkým orgánom činným v trestnom konaní hodnotiť dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán. Z dôvodov ďalej uvedených, súd prvého stupňa tiež nerešpektoval jedno zo základných pravidiel vyplývajúcich pri dokazovaní z ďalšej zásady trestného konania uvedenej v § 2 odsek 4 Trestného poriadku, v ktorom je upravená zásada prezumpcie neviny a ktorým je jednak pravidlo „in dubio pro reo – v pochybnostiach v prospech obvineného“, z ktorého vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť v prospech obvineného, ak zostanú dôvodné pochybnosti o niektorej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, jednak ďalšie pravidlo, v zmysle ktorého nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina (ktorú obvinený nie je v konečnom dôsledku ani povinný dokazovať).

Následne ani odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa požiadavky ustanovené v § 168 odsek 1 Trestného poriadku, pretože súd prvého stupňa v ňom ani vyčerpávajúcim spôsobom a zrozumiteľne nevyložil, ktoré skutočnosti (osobitne tie, ktoré sú ďalej nižšie uvedené, pre rozhodnutie o vine obžalovaného podstatné) vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a (zvlášť) akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä tých, ktoré si navzájom odporujú, ani ako sa vysporiadal s obranou obžalovaného.

Naviac v odôvodnení napadnutého rozsudku potom úplne absentujú aj akékoľvek (tobôž relevantné) právne úvahy, ktorými sa súd prvého stupňa spravoval, resp. mal spravovať pri posudzovaní dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny obžalovaného, a to aj (a zvlášť) pokiaľ ide o objektívnu stránku skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa obžalovaný mal dopustiť, a z nej predovšetkým protiprávnosť jeho konania (a to osobitne z hľadiska splnenia alebo nesplnenia podmienok nutnej obrany ustanovených v § 25 Trestného zákona) a tiež existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi prípadným zisteným a preukázaným protiprávnym konaním (ale aj úmyselným zavinením) obžalovaného na strane jednej a následkom vzniknutým na zdraví poškodeného J. K. (ďalej len „poškodený“) na strane druhej.

V prejednávanej veci od začiatku trestného konania bolo potrebné vykonať dokazovanie predovšetkým k objasneniu základnej skutkovej otázky vyplývajúcej z § 119 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku, teda či sa stal skutok, či vykazuje znaky trestného činu, či tento skutok spáchal obžalovaný a ak áno, z akých pohnútok.

Reagujúc aj na dôvody odvolania obžalovaného považuje odvolací súd za potrebné predovšetkým zdôrazniť, že z obžalobného návrhu ako je v ňom skutok popísaný vyplýva, že to bol práve poškodený, ktorý pod vplyvom alkoholu, pristúpil k obžalovanému a začal ho fyzicky napádať tak, že ho najskôr sotil rukami, následne ho udrel hlavou do tváre a najmenej dvakrát ho päťou udrel do oblasti tváre, pričom obžalovaný sa tomuto útoku bránil, cúval späť k rodinnému domu, kde spadli obaja spoločne na zem a pri zápase obžalovaný uchopil nôž a porezal poškodeného do oblasti krku na ľavej strane.

Odvolací súd konštatuje, že v takto popísanom skutku nie je vyjadrený žiadny útok zo strany obžalovaného a to ani z vykonaných dôkazov, ani zo samotnej výpovede poškodeného nevyplýva, že by to bol práve obžalovaný, ktorý uchopil nôž a zaútočil na poškodeného. Obžalovaný poškodeného ani nevyprovokoval ani sa s ním nehádal a ani na neho neútočil a nebolo zistené, že by boli medzi nepriateľské vzťahy.

Súd prvého stupňa sa však práve s týmito skutočnosťami a okolnosťami prejednávaneho prípadu náležite nevysporiadal.

Odvolací súd mal za to, že dôsledným hodnotením všetkých, v prejednávanej veci súdom prvého stupňa vykonaných dôkazov podľa zásady trestného konania uvedenej v ustanovení § 2 odsek 12 Trestného poriadku (teda nielen jednotlivu, ale aj v súhrne a podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu vychádzajúceho za zásad logického myslenia a uvažovania) a tiež rešpektovaním ďalšieho zo základných pravidiel vyplývajúcich pri dokazovaní z ďalšej zásady trestného konania uvedenej v § 2 odsek 4 Trestného poriadku (v ktorom je upravená zásada prezumpcie neviny a ktorým je jednak pravidlo „in dubio pro reo – v pochybnostiach v prospech obvineného“, z ktorého vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť v prospech obvineného, ak zostanú dôvodné pochybnosti o niektorej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, jednak ďalšie pravidlo, v zmysle ktorého nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, ktorú obvinený nie je v konečnom dôsledku ani povinný dokazovať), bolo a je v prejednávanej veci možné dospieť iba k takým skutkovým zisteniam, obsahom ktorých je záver, že zažalovaný skutok sa síce stal, že sa ho dopustil obžalovaný, avšak že v rámci svojej účasti na incidente tvoriacom v prejednávanej veci zažalovaný skutok (pri ktorom poškodený utrpel zistené poškodenie zdravia nepochybne majúce podľa § 123 odsek 3 Trestného zákona povahu ťažkej ujmy na zdraví v štádiu pokusu) spáchal zrejme opodstatnene sa domnievajúc, že odvracia jeho zdraviu a životu priamo hroziaci a trvajúcí útok zo strany poškodeného, majúci obavu a strach v dôsledku jeho gradujúcej agresie pod vplyvom alkoholu.

Posudzujúc takto dokázané, vyššie uvedené skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona v otázke viny dospel odvolací súd (a súd prvého stupňa mohol a mal dospieť) k zákonu zodpovedajúcemu záveru, že obžalovaný sa vyššie uvedeného konania dopustil odvracajúc útok, ktorý voči jeho zdraviu (ktoré je rovnako ako zdravie poškodeného chránené ustanoveniami druhej dielu druhej časti osobitnej časti Trestného zákona) najprv priamo hrozil a následne aj vznikol a trval zo strany poškodeného, pričom túto zistenú a preukázanú obranu obžalovaného smerujúcu proti útočiacemu poškodenému a (a v dobe, kedy jeho útok stále trval) nemožno považovať ani len za zjavne, nie to ešte za celkom zjavne neprimeranú útok, ktorým začal priamo hroziť a ktorý potom voči obžalovanému viedol poškodený.

Posudzujúc takto dokázané, vyššie uvedené skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona v otázke viny dospel odvolací súd (a súd prvého stupňa mohol a mal dospieť) aj k ďalšiemu zákonu zodpovedajúcemu záveru, že medzi vyššie uvedeným konaním obžalovaného na strane jednej a následkom vzniknutým na zdraví poškodeného na strane druhej nebola preukázaná existencia priamej príčinnej súvislosti, ktorá je (okrem naplnenia všetkých znakov objektívnej aj subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona a spolu s priamou príčinnou súvislosťou medzi zavinením páchatel'a a následkom) tiež jedným z ďalších základných predpokladov vzniku trestnej zodpovednosti.

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 Trestného zákona:

- čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúcí útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom (odsek 1);

- nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útok, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu (odsek 2);

- ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia (odsek 3);

- ak sa niekto vzhľadom na okolnosti prípadu mylne domnieva, že útok hrozí, nevylučuje to trestnú zodpovednosť za čin spáchaný z nedbanlivosti, ak omyl spočíva v nedbanlivosti (odsek 4).

Podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj:

- pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (písmeno b/),

- ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona (písmeno d/).

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného, vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 285 písmeno b/ Trestného poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ktoré mal odvolací súd za dokázané, označené dôkazy, o ktoré tieto svoje skutkové zistenia oprel, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov (vrátane tých, ktoré si navzájom odporujú) a napokon s poukazom aj na všetky vyššie uvedené právne úvahy, ktorými sa odvolací súd spravoval posudzujúc dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno d/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku rozhodol vo veci sám rozsudkom, ktorým podľa § 285 písmeno b/ Trestného poriadku obžalovaného spod obžaloby oslobodil a poškodeného s jeho v adhéznom konaní trestnom uplatneným nárokom na náhradu škody, podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku odkázal na civilný proces.

Výrok tohto rozsudku bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.